

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyílttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Október 6.

Meghalnak-e azok, akik Vértanukká dicsőültek?

Az elmulás, a halál rémképe lebeg-e előttünk, ha Reájuk gondolunk, — vagy a halhatatlanság glóriája kápráztat, amikor Hozájuk emeljük tekintetünket?

Rettenetes kegyetlenséggel kiontott vérük hullása által szegényebb lett-e a nemzet, a melyért meghaltak, — vagy örökké tartó termékenységét nyert ettől a vértől a nemzet életfája?

Szorongó szívvel, reszkető ajakkal elszotogott gyászima illeti-e Öket, — vagy fölmagasztosult lélekkel, fölviharzó érzéssel ég felé zengett dics-ének?

Sirjunk-e vagy lelkesedjünk? És ha sirunk egy ilyen gyásznapon, nincs-e könnyeinkben, fájalmunkban is egy szent hevület, egy soha többé el nem muló, meg nem gyöngíthető erős fogalom, hogy: mind e világ végéig nyitva tartjuk a sirokat, dicső Vértanuk! Mind e világ végéig életnek, erőnek kell fakadnia onnan! Nem a vad haragra, boszúságra, kétségbeesésre! Hanem a kötelességtudásra, áldozatkészségre, lelki és testi hatalmunk gazdagítására, hogy örökkön-örökké megtarthassuk azt, a miért Ti meghaltatok!

Egy ország fentartó alkotmányt megronthat a nép gyöngesége, ármány vagy erőszak. Egy győzelmes háború eredményeit megsemmisítheti egyetlen elvesztett ütközet. Vitéz hadi tettek vagy polgári nagy szellemek dicsőségét elhomályosíthatja egy még fényesebb hadi tett vagy szellemi reveláció.

De a Vértanu glóriáját el nem homályosítja semmi többé. A Vértanu örökké él. Nem csak él, de egyre nagyobb lesz. Egyre magasabb, ragyogóbb szférába emelkedik azoknak a tiszteletében, akikért meghalt. Inkarnációja lesz az eszmének, amelyért vértanuságot szenvedett. És nem ködbe vesző e s z m e n y i, hanem mindig közöttünk élő, mindig közvetlenül izgató valóságos testi inkarnációja! Mert a vér, amely sebeiből kiomlott, nem párolog el soha! Az mindig frissen csörgedez, kiapadhatatlan forrásból, a végtelenségig.

Halhatatlan sebek azok, mint a nazaréthi Jézus szent sebei.

És nem sirvirágokat táplál az a vér, hanem az élet, a dicsőség hervadhatatlan virágait.

Szemle.

A diffamáló törvény. Hazahozzák Rákóczi dicső fejedelmünk hamvait, hogy a kaszai domban helyezték el nagyszabású, országos ünnepség keretében. Van ám valami, ami rettentő módon zavarja ezt a fenséges, nagyszerű gyászünnepet: egy magyar törvény, mely hazaárulónak nyilvánítja Rákóczit és a kurucz-szabadságharc vezérhőszeit. Ezt a törvényt meg kell semmisíteni, egy másik törvénnyel, ki kel törülni a Corpus Jurisból, hogy hirmondója se maradjon annak a gyalázatos határozatnak. Addig Rákóczi hamvaival át ne lépjenek Magyarországra határain, amíg az a törvény él és beszennyezi törvénytarunkat. Wekerle Sándor miniszterelnöknek elmulasztatlan kötelessége, hogy az október tizedikén összehívó képviselőház elé törvényjavaslattal lép a Rákóczit gyalázó törvény eltörlése dolgában. Olyan kötelessége ez a kormánynak, amely elől meghátrálni a legnagyobb gyávaság s a legnagyobb hazafiatlanság volna.

A horvátok terjeszkednek. A horvát kormány a kereskedelem-, földművelés- és iparügy számára osztályfőnökséget szervez. Ezen állás szervezése határozottan törvényellenes és céljaiban egyenesen megdöbbentő. A horvátok — úgy látszik — kereskedelem, közlekedés és vasutügy kisajátítására és függetlenítésére gondolnak. Félő, hogy a magyar hegemonia súlyos sérelmére, paktum útján szereztek jogot erre a horvátok. Mert ha a magyarnak nem is hozott, de a horvátnak annál többet szerzett a mi nemzeti küzdelmünk.

Az adóhátralékok kamatja. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, az ex-lex idejéből való es a meg reggebbi adóhátralékok kamatja ügyében rendeletet intézett az adófelügyelőségekhez. E rendelet szerint az 1905. évet megelőző időből származó, valamint az ez év július elsejétől esedékes adótartozás után öt százalékos kamatot számítható, a régi tartozásnál az ex-lex idejére is. Az ex-lex idejére esedékes adótartozás után kamatot nem számíthatnak, ha azt felerészben legkésőbb november elsejéig, felerészben pedig ujévig befizetik.

Angol kereskedők tesznek látogatást Budapesten, mint az angol kereskedelmi és iparkamarák küldöttsége. A meghívásnak, mellyel az első kereskedő- és ipari állam polgárai szívesen tettek eleget, gazdasági

tendenciája van: fel akarjuk bennük ébreszteni az érdeklődést országunk iránt, a hol az angol vállalkozó kedv és tőke nagy téren érvényesülhet.

Vármegyénk és városaink.

Törvényhatósági közgyűlés. Főispán ő méltósága vármegyénk őszi rendes közgyűlésének idejéül október 15-ét állapította meg. A közgyűlés tárgysorozatát a f. hó 5. és 10. napjain tartandó állandó választmány fogja tárgyalni.

Vizaknán Pávai József városi pénztáros nyugalomba vonulásával f. évi szeptember 29-én megtartott részleges tisztújítás alkalmával pénztárosá Takács Bela, az így megürült közgyámi állásra Ferenczy Zoltán, ennek helyébe városi irnokká Darvas Istvánt választották meg egyhangulag, míg a lemondás folytán üresedésbe jött városi orvosi állásra dr. Vidákovics Lajos bozovicsi községi orvos választott meg. Pávai József, nyug. pénztáros, 40 évig állván a város szolgálatában nagy szorgalmával, hazafias magatartásával és teljes mérvű megbízhatóságával az egész város közönségének, valamint felebbvalóinak teljes elismerését szerezte meg, a minek elnöklő alispán a közgyűlésen a maga részéről is meleg szavakban adott kifejezést.

Színház.

Szerdán este Rostánd Endmund drámáját, Cirano de Bergeracot, a színi irodalom gyönyörű remekét adták. A félig s alig telt ház nem a mellett bizonyított, hogy a közönség óhajára került másodszer színi. Ugy látszik, Nagyenyeden is, mint mindenütt máshol, a frivol operett és vigjáték több vonzó erővel bír.

A főszerepet, magát Ciranot, természetesen Miklósi Gábor játszotta. Daczára, hogy hanggal és akkora drámai erővel, mint a menyeyt Cirano szerepének megjátszása igényel, nem rendelkezik, mégis élvezhetővé tette játékát azzal, hogy helyesen elérte a szerző intenczióját, a genialis gondolatokat kellő intelligenciával tudta pointirozni. Aranyossi Belán (Roxan) meglátszott, hogy énekesnő, végig énekelte, oly szép költői hangulattal fordított szerepét. S ha egynémely drámai jelenetet elég gondnal és igyekezettel kreált

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megszünteti a köhögést, válódókat, éjjeli izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkeset „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

is, még sem emelkedhetett a kellő színvonalra. Inke Rezső (Cristian) teljes elismerésre méltóan játszott. Nem úgy Csajághy Ferencz (Guiche báró), ki hidegen, minden élet nélkül darálta el szerepét. Nagy Kálmán művészileg használta ki kicsiny szerepét. Emelte az est sikerét Aranyosi Anna (czukrászleány), Szerdahelyi Kálmán (Le Brett) és Fekete Pál (Carbon de Carbet Jalux), kevésbé azok a „qasconi legények“.

A Nagyenyedi Önkéntes Tűzoltó Egyesület javára, Fényes Samu kedves történelmi vigjátékát a „Csebi Tatárt“ adták csütörtökön este. Köszönettel adózik Nagyenyed város közönsége, hogy midőn a város érdekét szolgáló ily némes czélért hoz áldozatot a társulat, oly gondnal és teljes igyekezettel törekszik élvezetet nyújtani, daczára, hogy a publikum nem mindég részesíti kellő méltánylásban a társulat művészi gondtal színre hozott előadásait.

Miklósi Gábor (Csebi Tatár) a neki teljesen megfelelő szerepét, hangulattal és eredeti komikummal játszotta meg.

G. Pap Erzsébet (Erzsébet) a darab eleve ségéhez nem illő vontatott előadásával szerepét teljesen elejtette. Aranyosi Bella (Mária) kellő gondnal alakított. Fekete Pál (Gara) nem elég erővel és határozottsággal játszott. Révész Helén helyett Fehérvári Etus (Leona) lépett fel. Kedvesen és közvetlenséggel megjátszott szerepével szép sikert aratott. Csak kézmozdulatai kissé szegletesek és erőltettek, mit azonban a fiatal színésznőnek van ideje kifinomítani. Az előadás sikerének emelésében részesek Inke Rezső (Zsigmond), Szerdahelyi Kálmán (Szentgyörgyi) és a minden alkalommal kitűnően alakító Nagy Kálmán (Gandina).

Hogy az előadás közén az egyik kulissza majd főbe ütötte az egyik szereplőt, legkevésbé sem az igazgatót, hanem magát a várost hibáztatjuk, hogy oly kulturális intézmény iránt, mint amilyen a színművészet, semmi áldozatot hozni nem hajlandó.

Feledi Boriska vendég föllépte.

Thalia rozoga templomában a művészet fényes sikerét aratta. Hat egymást követő este volt alkalma Nagyenyed város közönségének Feledi Boriska művészi alakításában gyönyörködni. Főlsláges minden egyes szereplését külön-külön elbíralni, jobban mondvá dicséret tárgyává tenni. Nem lehet tudni, hogy minden este, kellemes csengésű tiszta hangja vagy elegáns játéka szerzett-e több élvezetet. Bármely szerepét azzal a művészi tökéletes felfogással kreaálta, ami bizony nagyon keveseknek jut osztályrészül. Játékán végig érvényesül egyénisége, nem szolgál kezelet szerepét, hanem öntudatosan ábrázolja az író alakját, életet ad annak, hangot és kifejező erőt a gondolatoknak, érzelmeknek. Mindig eredeti és szeretetreméltóan közvetlen. Fényes dekorummal szolgál szeméinek ragyogása, arczjátékának finomsága, amit a pajzán jókedvből ügyesen átsápvá, a meghatóan fájdalmas vagy éppen kitörő érzelmet juttatja kifejezésre. Mindez hatással volt az egész környezetre, kik közül elismeréssel adóznak az igyekezetért és az elért eredményért Révész He-

lén, Miklósi Gábor, Nagy Kálmán és Inke Rezsőnek.

Szerdán este kár volt a minden jóízléssel szemben álló, oly hülye darabot hozni színre, mint a milyen Smolen Tóni; annál is inkább, hogy Feledi Boriskának, akiért a közönség zsufolásig megtöltötte a színházat, nem volt eléggé alkalma művészetét érvényesíteni. —eh.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szívesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Áthelyezés.** A főispán Kovách Pál szolgabíró Vizaknára és Lóte Pál szolgabíró Marosujvárra helyezte át.

— **Dr. Magyar Ferencz,** néhai kedves emlékü dr. Magyar Károly nyugalmazott vármegyei főorvosunk fia, szeptember hó 29-én avattatott fel a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemen jogtudományi tudorra. Midőn társadalmunk ezen közszeretében álló, tehetséges és szepreményű ifju tagjának gratulálunk, egyuttal azon reményünket fejezzük ki, hogy komoly törekvése lesz kedves atyjának nagyrabecsült szellemében valóítani meg mindazt a szép óhaj-tást, melyet minden jó barátja hozzá fűz.

— **Új tanító.** A kereskedelmi tanoncziskola felügyelő bizottsága a folyó évre Elekcs Viktor tkepezdei h. tanárt alkalmazta az olvasás, írás és földrajz tanítására a folyó tanévre.

— **A szüret** kerített helyeken megkezdődött. Szükségessé tette az esős és fagyos időjárás következtében beállott rothadás. Mennyiség és minőség kielégítő. Az általános szüret f. hó 10-én veszi kezdetét.

— **Az önkéntes tűzoltó egyesület** vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi közgyűlést a városház gyűléstermében, a tagok és kevés számú közönség érdeklődése mellett. A főparancsnok megnyitó beszédében megemlékezett az egyesület fejlődéséről, erősödéséről és arról a dicsérendő kintartásról, mely egyesítette a tagokat városunkban az élet- és vagyonbiztonság megvédésére. A közgyűlésnek mostanig való halasztását az tette szükségessé, hogy a városi tűzrendészeti szabályrendeletet közlelbről hagyta jóvá a belügyminisztérium. Tudniillik a köteles tűzoltóság felállítását következtében az önk. tűzoltó-egyesület most újra alakult. A titkári és a számvizsgáló bizottsági jelentéseket a közgyűlés jóváhagyta. A zenekar új vezetőt kap. A választás egyhangulag folyt le. Tiszteletbeli főparancsnoknak Papp János, főparancsnoknak Székely Ödön, alparancsnoknak Daucs Mózeset választották meg. Parancsnoksági tagoknak kevés kivétellel az eddigi buzgó tagokat választotta meg a közgyűlés. A leltári vagyon értéke, nagyrésze szertár, közel 17,000 korona. A főparancsnok köszönő és buzdító szavai után a közgyűlés véget ért. Elismerés és dicséret illeti az egyesület

derék vezetőjét és minden egyes tagját, lelkes és buzgó fáradozásaiért, melylyel nagy szolgálatot tesznek városunk ezen legnemesebb intézménye érdekében.

— **Havi statisztika.** Folyó évi szeptember hóban született Nagyenyeden 14, meghalt 17, házasság kötött 6.

— **Agyag-mintázás.** A népiszkolai új tanterv szerint a növendékek az agyag-mintázásban is gyakorolják magukat s a természet után való rajzolás mellett ezzel is fejlesztik forma-érzéküket. A ki az iskolai mintázás iránt érdeklődik: érdekes képét láthatja a Szentkirály-utcai elemi fiúiskolában hetenkint pénteken.

— **Az állami kisedővő épülete,** mely imponáns méreteivel és szép külsejével kellemesen hat a szemlélőre s mely helybeli iparosunk munkáját dicséri, befejezéshez közeledik; de csak a jövő tavaszon adják át a használatnak.

— **Egy nagy orvos emléke.** Budapestén szobrot állítottak az emberiség egyik legnagyobb jótévőjének emlékére. Semmelweis Ignác volt az, aki a pusztító gyermekági láz és a sebekbe férköző bacillusok vagy gombák gyilkoló erejét meglátta s ezzel megteremtette a XIX. század legnagyobb vívmányát: az aszeptikus gyógykezelést. Ezzel a lefolyt emberöltő alatt több ember életét mentették meg, mint a mennyit a modern fegyverek elpusztítottak. Áldás emlékére!

— **Kiállítás Tordán.** A tordai mezőgazdasági és ipari kiállítást, mely bennünket nemcsak a közelségünél fogva érdekel, hanem azért is, mert városunkból többen szép sikerrel vettek részt benne, f. hó elsején nyitották meg nagy közönség jelenlétében és lelkes ünnepség keretében. A himnusz éneklése után Harmath Domokos, a tordai Védőegylet igazgatója, Dobieczyki igazgató és Posta Béla kolozsvári egyetemi tanár, a Védőegylet erdélyrészti osztályának alelnöke üdvözölte Bethlen Bálint tordai főispán kiállítási védnököt, a rendező-bizottságot, a kiállítókat és a közönséget. A főispán hazafias beszéddel emelve ki Harmath Domokos érdemeit, megnyitotta a vidéken szokatlanul nagyméretű kiállítást. A hazai gyártmányok tömegesen vannak bemutatva. Délután ismerkedési banket volt. A város lobogódiszt öltött. A kiállítás október 6-áig lesz nyitva. Az enyedi kiállítók és kitüntetések hiteles jegyzékét lapunk következő számában fogjuk közölni.

— **Török buzát** szedni a szőlőhegyen csak szüret után szabad.

— **Kétfejű sasos bécsi csukor.** Felhívjuk a nagyenyedi fogyasztási szövetkezet részvényes tagjait arra, hogy a szövetkezetben kétfejű sasos „Wien“-i bonbonkat árulnak, holott Magyarországon számos csukorkagyár van. A tulipán jelvényt azért bizony viselik azok az urak, kiket ezért a felelősség terhel.

— **Tövisen új takarékpénztár** nyílik meg nemsokára. A tövisi birtokosság és üzletférfiak által kezdeményezett pénztárat kibocsátott részvényei nemsak mint alá lettek írva, hanem tul is jegyezve. Tövis nagyforgalmu vásáros hely lévén, a szolid ke-

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 49-105

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás

zekben levő s elegendő tőkeerővel rendelkező pénzintézet kétségtelenül jó szolgálatot fog tenni. Az alapítók, amint értesítenek, nagy súlyt helyeztek arra, hogy minden nemzeti-ségi és pártkülönség nélkül mindenki résztvehessen, ha csak 2 részvény erejéig is ez intézet létrehozásában, és így alkalmat adtak — még pedig fényes eredménnyel arra, hogy nagyszámu kis vagyonu ember megtakarított pénzeszkéjét gyümölcsözőleg helyezhesse el.

— **Tilos a közlekedés** nehéz szekerekkel a Föld-utca azon részén, melynek gyalogjárója aszfaltoztatott.

— **Színházi műsor.** Csütörtökön október 4-én: Lőrinczy Erzsike újonnan szerződött drámai színésznő első fellépte, nagy zóna-előadás félhelyárral: „Vasgyáros“. Pénteken nagy operette premier, itt először: „Bolygó Görög“. Szombaton október 6-án, az aradi vértanúk emlékére nagy díszelőadás: I. Nagy drámai költemény, előadja Lőrinczy Erzsike. II. Nagy újdonság: „Baccarat“. Vasárnap két előadás, d. u. 3 és fél órakor nagy zóna-előadás félhelyárral: „Kukoricza Jónás“ (János Vitéz paródiája), este 8 órakor rendez helyárral közkívánatra itt másodsor: „Helyre asszony“. Irta Kada Elek.

— **A szövőgép jubileuma.** Miután benne vagyunk a jubileumok korszakában és egy X-ed rangú politikus születés- vagy névnapjának évfordulójából is országos ünnepet csapunk, nem lesz érdektelen nekünk az ipar krónikáinak a Jacquard szövőgép százéves évfordulójáról megemlékezni 1806. október hó 27-én kapta a Jacquard szövőgép feltalálóját Charles Marie Jacquard Napoleon császártól Berlinben azt a dekretumot, mely szerint ő találmányáért és későbbi találmányaiért élethossziglan évi 3000 frank járulékot kap, amiért találmányait Lyon városának köteles átengedni. Jacquard (született Lyonban 1752. június 7-én) 1799-ben találta fel első szövőgépét, melyért az akkori párisi iparkiallitáson bronzérmét kapott. Lyon város tanácsa 1802-ben a szépművészetet palotájában Jacquardnak munkahelyiséget rendezett be, hogy ott fiatal szövőket oktasson gépeinek kezelésére. Később a nemzeti ipar föllendítése céljából oly találmányra hirdettek pályázatot, mely szerint halász-halók készíthetők gépen. Jacquard megoldotta a feladatot, fedezet alatt Párisba vitték, a hol gépeivel kísérletezni kellett. A fényesen bevált kísérletek folytán 1804. év február hó 2-án a 3000 frankos díjat és a nagy aranyérmét megnyerte és a művészeti és ipari konzervatóriumon alkalmazást kapott. 1804-ben visszahívták Lyonban, hogy a munkaházban a munkásokat vezesse. Csak 1808-ban, amikor is ismételtén Jacquard nyerte meg a díjat, melyet az ipari szorgalom föllendítésére írtak ki, fordult a gyárosok figyelme feléje és rendelték meg számosan gépét. Ezután Jacquardra szomorú idők következtek, amennyiben a szövők tudatosan hamisan kezelték a gépeket és elrontották az árukat. Mind-mind hangosabbá lettek a panaszok, Jacquardot üldözték, sőt annyira mentek, hogy modelljeit és gépeit egy nyilvános téren a nép örömrivalgásai közepette széjjel rombolták és elégették. A gyárosok kárterítést követeltek, az ipartanács elítélte Jacquardot és a városi tanács is megvonta az évi járulékot. Csak midőn Jacquard újonnan épített gépeivel számos néző jelenlétében készített egy gyönyörű mintaszövetet, vonta vissza a tanács a határozatot. Találmányát komolyan kezdték venni és minde-

nütt az ő gépeivel akartak dolgozni. 1810-ben a kormány is a becsületrend keresztségével tüntette ki. Jacquard 1834. augusztus 7-én halt meg 83 éves korában.

— **A „Zenélő Magyarország“** zene-műfolyóirat ma megjelen 320-ik füzeté a következő értékes zeneújtonságokat tartalmazza: I. Hackl N. Lajosnak Farkas Imre poétikus szövegére írt „Ha elér hozzád“ című bájos műdalát. II. Hackl N. Lajosnak „Marietta-Albumlapjába“ című zongoradarabját. III. Bizet György örökszép operájából a „Carmen“-ből: 1. Carmen indulót, 2. A „Habanerát“. IV. Heidelberg Albertnek a budapesti nyári szinkörben 2 nyáron át folyton sorozatos műsoron levő „Tom-Pick“ című operettjéből: 1. „Tom-Pick belepőjt“, 2. „Dal az írógép-kisasszonyokról“ című kedves kuplóját. E pompás zene-műfolyóiratot, melynek minde száma szakavatott megválasztással minden zenei válfajt felölel, s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zenei újdonságot — mint ilyet — minden zongorázó figyelmébe melegen ajánlunk. Havonta két füzet, negyedévben hat füzet 3 korona előfizetésért. Egyes füzet és mutatványszám ára 1 korona. Előfizetheti az e számmal meginduló IV. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is; és kimerítő árjegyzéket az eddig megjelent 319 füzetéről ingyen és bérmentve kapni a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zene-műkiadó-hivatalában Budapest VIII., József-körút 20., hol egyuttal a legolcsóbban szerezhető be az összes tan- és zeneintézetekben használandó hangjegyek.

— **Elháríthatók-e a vasuti katasztrófák?** Már szinte napirenden vannak a nagyobb vasuti balesetek, amik többnyire tömeges emberhalállal végződnek, mint a minapi titokzatos és megrendítő vasuti szerencsétlenség Grandham mellett, Angliában. Titokzatos, mert csak sejtik, hogy a kisiklást a mozdonyvezető és a fűtő életháláharca okozta, amit Zola oly megrendítő valóságossággal ábrázolt, s ami itt csakugyan valóra vált. A küzdelem okát alkalmasint soha sem fogjuk megtudni; hatása azonban konstatalható: egy csomó halott, még több sebesült. Önkéntelenül felmerül az a kérdés ilyenkor: ugyan nincs-e a műszaki tudás mai fejlettsége mellett eszköz és mód arra, hogy efféle szerencsétlenségeknek, amik az utazó közönséget lépten-nyomon fenyegetik, eléljét vegyék? Tudomásunk szerint igenis létezik oly készülék és pedig a Ganz-gyár által gyártott Seile-fele automatikus fék-készülék, mely ily esetekben a kisiklott vonat fék szerkezetét azonnal működésbe hozza és a vonatot megállítja. E fék-készülékkel Angliában kitűnő eredménnyel végeztek kísérleteket, és éppen azért igen különös, hogy míg Oroszországban a vasutak már rendeltek is ily készülékeket kocsiparkjuk számára, a nyugateurópai államok vasutai — és itt, sajnos, Magyarország sem tesz kivételt — még mindig késnek egy ily nagyfontosságú újítás bevezetésével. Bizonyos, hogy ha ezen genialis szerkezet az angol vasutakon már alkalmazva lett volna, a granhami kisiklás meg nem történik, vagy legalább is nagyon enyhe lefolyású lett volna.

— **A Kossuth-nóta miatt.** A honvédség szervezésekor a legnagyobb hiba az volt, hogy a közöshadsereg rokkant főtisztjei közül az összes hasznavehetetleneket áthelyezték a magyar királyi honvédséghez, tekintet nélkül arra, hogy tudnak-e legalább magyarul vagy sem. Ezek az elemek azután igyekeztek átplántálni a czopf-szellemet a

honvédségbe, sőt mi több, a magyar haza iránt való ellenszenvet is. Csakis ezeknek a kártékony hatása teremthet azután olyan honvédtiszteket, akik rémesen fölháborító dolgot látnak abban, ha egyik-másik bajtársuk jókedvében elhuzatja a Kossuth-nótát. A Kossuth-nóta miatt ismétlődő katonai üldözések jellemzik legjobban a magyaroknak katonai téren való teljes negligálását és hangos szemrehányásul szolgál mindazoknak, akik az önálló magyar hagsereg kérdését elodázzák. A legújabb Kossuth-nóta botrány Debreczenben játszódott le, ahol Miller Béla tartalékos hadnagy ellen a debreczeni 3-ik honvédseregbecsületügyi választmánya megindította a becsületügyi eljárást, mert egy kávéházban elhuzatta a Kossuth-nótát.

— **Mindnyájunknak kell** néha egy erősítő szer, mert a folytonos munka fárasztó. Kitűnő erősítő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió“, mely főleg csukamáj-olajból áll, csakugyan igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió“ minden gyógyszerárban kapható.

— **Nincs szükség utánzatra,** mert eredeti töltésű 3 csillagos cognacot kaphat Kecskemétről az első alföldi cognacgyárból. Tegyen próbarendeletést, megfog győződni kitűnő hatásáról.

— **Az Első Alföldi Cognacgyár** részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Méréleg-utca 11) heti üzleti jelentése:

Mai szeszárak Budapesten:

	Nagyban.	Kicsinyben.
Finomított szesz adózva	144.—	148.—
Finomított szesz adózatlan	43.50.	47.—
Nyers szesz adózva	142.—	145.—
Denaturált szesz	38.—	39.—

Az nyers szesz ára 36—37 korona a termelő állomáson átvéve.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) Az immár gyéren érkező megrendelések az őszi évad befejezését jelentik és így a magkereskedők érdeklődése ezidőszert leginkább a heremagvak, fűmagvak és egyéb takarmányfélék termése iránt mutatkozik. Lóheremag. A beérkezett tudósítások szerint Oroszországban, Csehországban és Galiciában jó középtermés volt, mely szem és szín tekintetében nagyon kielégítő. Luczerna. A Franciaországból legutóbb érkezett hírek bár kedvezőbben szólnak az idej terméséről, azonban ezen hírek azt a benyomást keltik, mintha az lenne a czél, hogy belföldi termésünknek alacsonyabb árak eléréséhez hangulatot keltsenek. Az olasz luczerna minőségileg sok kívánni valót hagy fenn. Fűmagvakat illetve az eddigi tudósítások szerint határozottan jó a termés, mindazonáltal néhány fajnak mint réti perjének, tarackos tippannak és komocsinnak szilárd az irányzata. Az árak változatlanul a múlt hetiek.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten:

Lóhere prima minőség	96—110.
Luczerna „ „	114—120.
„ „ régiebb áru	98—100.
Biborhere	28—30.

Közgazdaság.

A „Nagyenyeli Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet“ alapszabálya.

(Folytatás.)

B) A közgyűlés tanácskozási rendje.

22. §. a) A közgyűlést az igazgatóság elnöke vagy elnök helyettese, ezek akadályoz-

tatása esetén pedig az igazgatóság által erre kijelölt tag vezeti.

b) A tagok felszólalása a jegyzőnél történt előjegyzés alapján a vezető elnök felszólítására történik.

e) A határozatképességhez folyó ügyekben az elnökön kívül 30 tag; az alapszabályok módosításához és a felszámolás kimondásához, valamint üzletágak berendezésének, illetve beszüntetésének elhatározásához pedig az összes tag kétharmad részének jelentése szükséges.

Ha a tagok ily számban nem jelennek meg, 14 nap múlva új közgyűlés hívandó össze, melynek határozatai a jelenlévők számára való tekintet nélkül, a szövetkezet valamennyi tagjára kötelezők, de csak azon tárgyakra nézve, melyek az előbbi közgyűlés tárgysorozatában tárgyalásra ki voltak tűzve.

d) A tagok szavazata a szövetkezet közgyűlésén, tekintet nélkül a tag tulajdonát képező üzletrészek számára, fejenként számítando.

e) Három tagnál többet a közgyűlésen senki sem képviselhet. A képviseletet a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek bemutatandó és a jegyzőkönyvhöz csatolandó szabályszerű meghatalmazással kell igazolni.

Ha a meghatalmazások a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek bemutatva és átadva nem lettek, a képviselet nem érvényesíthető.

Nem tagok a közgyűlésen tagokat nem képviselhetnek, tagok ellenben rendszeres írásbeli meghatalmazással jogaik gyakorlására más tagot is megbízhatnak.

f) A szavazás általában nyilvános, azonban tíz (10) személyesen jelenlévő szavazattal bíró tag írásbeli kívánságára az elnök titkos szavazást köteles elrendelni; s egyidejűleg három tagból álló szavazatszedő bizottságot kijelölni.

Személyi ügyekben mindig titkos szavazás rendelendő el.

A titkos szavazásnál a más tagok képviseletére meghatalmazott tag saját szavazó-

lapján kívül egy vagy két szavazólapot tesz olvasva a szavazatszedő urnába, a szerint, a hány tag képviseletét szabályszerint igazolta.

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyei Könyvnyomda és Papíráru gyár részv. társ.

A praktikus orvosok

által tett kísérletek igazolják, hogy a csukamájolaj a Scott-féle Emulsió formájában sokkal hatásosabb, mint közönséges állapotban. Egy ismert klinikán folytatott kezelés bebizonyította, hogy csukamájolaj eredeti közönséges állapotban véve saját súlyának 4-szeresével emelte a szervezet zsirtartalmát, míg a Scott-féle Emulsió formájában véve, az abban tartalmazott ugyanily mennyiségű csukamájolaj súlyának 7-szeresével túlhaladta amazét. Gyermekek, sőt válogatos, kényes betegek is állandóan minden undor nélkül és anélkül, hogy a legcsekélyebb szervezet zavartól kellene tartaniok, vehetik a Scott-féle Emulsió-t.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

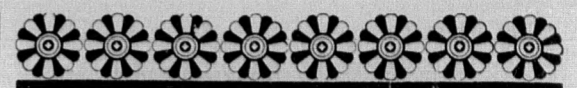
Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál: 203 1-

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerára”

Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

≡ Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér. ≡

Kapható minden gyógyszerárban.

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga ellen vétkezik!

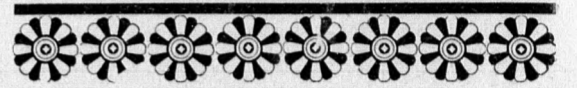
Kaiser Caramell-cukorkái
a három fenyűvel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva rekedtség, katarrius és köhögés ellen.

4512 bizonyítvány igazolja, hogy megtartja, amit ígér. Csomagja 20 és 40 fillér.

Schiessl Károlynál, Balászfalván.

73 12-32

As Orsz. Gond. Ninkár- és Cselekedésgy. pénztári igazgató jó indulatba. Immortuus est az intézmény a nagy körökben. Biztosítva Cselekedéit ezen segély-pénztárnál

<p>Pontosság! Lelkiismeretesség!</p> <p>Saját érdekében hirdessen kizárólag</p> <p>LEOPOLD GYULA hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.</p> <p>200 napra kizárólagos képviselete!</p>			
<p>Requiny-féle római vértisztító-szörp</p> <p>páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.</p> <p>Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvétellel küld:</p> <p>REQUINY ATTILA gyógyszerész. Budapest, VII., Küli-ó Kerepesi út 24.</p> <p>A híres RAKÓCZI GYOMORKESERŐ egyedüli készítője.</p> <p>Érdekes prospektus ingyen!</p>	<p>KÉSMÁRKI LENVÁZON DAMAST.</p> <p>áruk csak akkor valódiak,</p> <p>VALÓDI SZEPESSEGI VÉD-EGY ECHT ZIPSER</p> <p>ha ezen védjeggyel vannak ellátva.</p>	<p>VERSEGENYSÉG, ETYÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.</p> <p>Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.</p> <p>Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kalvin-tér.</p>	<p>TUDOBÁJOSOKNAK</p> <p>és mindenkié, aki köhög, rekedt, páratlan szolgálatot tesz a</p> <p>Halápi-féle hársfamézszerp</p> <p>Mintatüveget 3 koronáért küld</p> <p>APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.</p>
<p>PLATSCHEK VILMOS</p> <p>elismert legolcsóbb, legszolidabb</p> <p>FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza</p> <p>Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>	<p>Hammond</p> <p>A világot bámulatba ejti a</p> <p>irógép.</p> <p>Kizárólagos elárusítók:</p> <p>FARAGÓ TESTVÉREK</p> <p>Budapest, V., Arany János-u. 8.</p> <p>Kérjen mindenki prospektust!</p>	<p>BALASSA FÉLE UGORKATEJ</p> <p>Szeplő, majfol, pattanás, miteszer, ráncok eltűnnek az arczról a valódi angol</p> <p>szépségesszerrel való bekérés által.</p> <p>Egy üveg ára 2 korona.</p> <p>Hozzá ugorkaszappan 1 k, puder 1-20 k.</p> <p>Főszékhely: BALASSA KORNÉL gyógyszerész Bpest, Andrássy-út 47.</p>	<p>KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvénytőke.</p> <p>Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.</p> <p>Katzer szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.</p>
<p>KISS SZERENCSEJE NAGY</p> <p>VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET KISS KÁROLY és TÁRSA BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13.</p>	<p>BABYMIRA-CRÉM</p> <p>legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldürszölt és kipállott bőr gyógyítására.</p> <p>Egyedüli készítő:</p> <p>BRODJOVIN H. győgsz. ZÁGRÁB</p> <p>5 doboz ára bérn. 8 K 20 f., 10 doboz 8 K 80 f.</p>	<p>Pacific</p> <p>TOJÁS KÉSZÍTMÉNY</p> <p>tojás-sárgája helyett használható a sütés és főzésnél.</p> <p>NAGY MEGTAKARÍTÁS.</p> <p>Kapható minden főzerületben és drogeriában. Készíti: STROBENTZ TESTVÉREK, R. T. vegyipari gyára, BUDAPEST.</p>	<p>„Zsorna”-féle NEPELEJTS védjeggyel férfi nyakkendő, kitűnő magyar ipari PÁRIS SZÁLLODA</p> <p>Szálloda: Simon Pál</p> <p>Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.</p> <p>100 szoba 2-20 K-tól felfelé, kiszolgálás és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Világos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és határok felé.</p>

Sz. 4113—1906.

Árlejtési hirdetmény.

A marosujvári m. kir. főbányahivatal munkásai részére az 1907-ik évben 1400 q. **tisztabuza** és 800 q. **tengeri** szükséges, melynek szállítása iránt a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium folyó évi augusztus hó 18-án kelt 62,547 számú rendeletével nyert fölhatalmazás alapján, **1906. évi október hó 25-én d. e. 10** órakor ezen m. kir. főbányahivatalnál versenytárgyalás fog tartatni.

Az ezen termények szállítását elvállalni szándékozók felhivatnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és a vállalat értéke után esedékes 5% bánatpénzzel, vagy óvadékképes értékpapírral fölszerelt írásbeli zárt ajánlatukat, melyben

a budapesti gabona tőzsdén jegyzett mindenkori gabonaárakból való engedmény százalékokban kifejezve szóval és számokban beirandó, a fentjelzett napon délelőtt 10 óráig „Ajánlat gabonaneműek szállítására” feliratu borítékban lepecsételve ezen m. kir. főbányahivatal főnökéhez adják be.

A versenytárgyaláson elért eredmény számbavétele után a termények mikénti átvétele és kiszolgáltatása iránt a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium fog végleges határozatot hozni. Az általános szerződési és versenytárgyalási feltételek a m. kir. főbányahivatal kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetőleg beszerezhetők.

Marosujvár, 1906. szeptember 25-én.

216 2-2

M. kir. főbányahivatal.

Sz. 4738—1906.

Hirdetmény.

Nagyenyed város tulajdonát képező ugynevezett „alsó”, „középső” és „tóthutezai” egyenként 3—3 kövü **lisztelő malmal**, továbbá a város **vásárvám- és helypénzszedési joga** 1907. év január 1-től kezdve három egymásután következő évre nyilvános szó- és írásbeli árverésen bérbe fognak adatni.

Az árverés **1906. évi október 10-ik napjának** d. e. 9 órájára a városház közgyűlési termébe tüzetik ki.

Kikiáltási ár:

1. az „Alsó” malomra évi 4580 kor.
2. a „Középső” „ „ 6100 kor.
3. a „Tóthutezai” „ „ 3600 kor.
4. a vásárvám és piaci helypénzszedési jogra évi 9961 korona.

Az árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzzel fizetni.

Miről érdeklődők azzal értesítettnek, hogy a részletes föltételek a városi kiadóhivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A városi tanácstól.

Nagyenyed, 1906 évi szeptember 27.

217 2-3

Sándor Jenő,
polgármester h.

215 3-104

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legszebb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány

1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió élőkéretes csemete.
Sétaterfák • Diszoserjek • Rozsák.
Bogyogyümölcsök stb.

Kifogástalan szőlőoltványok.

1 1/2 millió szőlőoltvány.

Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv.-társaság Nagyenyed.

Dobozárugyár. Könyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlitott dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstacsomagozimkéket, pecsétjegyeket, czimkéket, ragjelzékeket, porkapszulákat, papírzacsokot, kötőzópapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó áron, szép és izléses kiállításban.

Az ország legnagyobb barackfőzése.

Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfőmítőgyár
 KECSKEMETEN.

Legfinomabb italkülönlegességei:

Baraczk Baraczk Baraczk
 pálinka. cognac. créme.

Tulipán-likör. Tulipán-cognac.

Radial alixir.

Kecskeméti gyomorkeserű.
 Kecskeméti 48-as likör.
 Kecskeméti menyecske likör.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA

Főzdéi állandóan üzemben.

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
 kiadóhivatalunk.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat.

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 77—104

Elsőrangú

Gramofonok, Fonográfok,

Czimbalmok, Hegedűk,

Forgatható és önműködő Hangszerek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

Budapest, VI., Andrassy-út 17.

Hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

NAGY JENŐ

szájpad nélküli műfog-spezialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpadnélküli természetesen szilárdan álló fogakat
 16 koronáért. 74—104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 44—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utcza 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.